

ALODIUM
AMBON
BERNĚ
BERNÍ REJSTŘÍK
BRAKTEÁT
DEFENZOR
DENÁR
DESÁTEK
DESKY – DVORSKÉ, MANSKÉ, ZEMSKÉ
DLOUHÁ MINCE
DOMINIKÁL
DOMINIUM
DONACE
DUKÁT
DVORSKÝ SOUD
EMFYTEUZE
ERB
FALZUM
FEUDÁLNÍ RENTA
FIDEIKOMIS
FOJT
GROŠ
GRUNTOVNÍ KNIHY
HEJTMANSTVÍ NĚMECKÝCH LÉN
HRADSKÁ SOUSTAVA
CHILIASMUS
INKOLÁT
INTABULACE
JARMARK
KASTELÁN
KATASTR
KLATBA
KOLONIZACE
KOMORNÍ SOUD

KRAJ
LANDFRÝD
LÁN
LENÍK – LÉNO
LHOTA
MAN – MANSTVÍ
MATRIKA
MĚSTEČKO–MĚSTO
MĚSTSKÉ BERNĚ
MĚSTSKÉ KNIHY
MÍLOVÉ PRÁVO
MÝTO
NÁPRAVA – NÁPRAVNÍK
NEDÍL
NEVOLNICTVÍ
ODÚMRŤ
ORDÁL
PÁN
PANOŠE
PATROCINIUM
PODACÍ PRÁVO
PODDANSTVÍ
POPLUŽÍ
POPLUŽNÍ DVŮR
POPRAVCE
POZEMKOVÉ KNIHY
PREDIKÁT
PŮHON
PURKRABÍ
REGÁL (druhy)
RENTA (druhy)
RYCHTA–RYCHTÁŘ
RYTÍŘ
STAVOVÉ
SVOBODNÍK

TOLAR
TRHOVÁ VES
TRIBUT
TRH TÝDENNÍ, VÝROČNÍ
URBÁŘ
ÚDĚL
ZÁSTAVA
ZEMĚ KORUNY ČESKÉ
ZEMSKÉ ÚŘADY NA MORAVĚ
ZEMSKÉ ÚŘADY V ČECHÁCH
ZEMSKÝ MÍR
ZEMSKÝ OPOVĚDNÍK
ZEMSKÝ SNĚM
ZEMSKÝ SOUD
ZEMSKÝ ŠKŮDCE
ZLATÝ
ZLATÁ STEZKA

**Literatura vysvětlující pojmy
k českým středověkým a raně
novověkým dějinám:**

Josef ŽEMLIČKA, *Slovníček
základních pojmů k dějinám
feudalismu v českých zemích*,
in: Hrad, zámek a tvrz
v Čechách, na Moravě a ve
Slezsku I, Praha 1981, s. 285–
288; srov. Libor VYKOUPILO,
Slovník českých dějin, Brno
1994, 2000².

ABATYŠE – OPAT
ADVENT
ALBA
AMIKT – HUMERÁL
ANTIFONÁŘ
APOŠTOL
ARCIBISKUP
BEATIFIKACE
BERLA
BIRET
BISKUP
BREVIÁŘ
CIBORIUM
CINGULUM
DALMATIKA
DĚKAN
DORMITÁŘ
EUCCHARISTIE
EVANGELIÁŘ
EVANGELISTÉ
GLORIOLA
GRADUÁL
HÁBIT
HOMILIE – HOMILIÁŘ
HOSTIE
IHS, INRI
JÁHEN
KADIDLO – KADIDELNICE
KAMPANILA
KANCIONÁL
KÁNON
KANONIZACE
KANOVNÍK
KAPITULA
KAPLAN
KAPLE *)
KARDINÁL
KATEDRA
KATEDRÁLA *)
KLÁŠTER *)
KLAUZURA

KLERIKA – SUTANA
KLERIK–KLÉRUS
KNĚZ
KOLÁREK
KOMENDA
KOMTUR
KONGREGACE
KONKLÁVE
KONSEKRACE
KONVENT
KONZISTOŘ
KORPORÁL
KOSTEL *)
KROPENKA
KŘÍŽMO
KŮR
KVARDIÁN
LAVABO
LEGÁT
LITURGIE
LUNULA
METROPOLITA
MISÁL
MITRA
MNICH
MONSTRANCE – OSTENSORIUM
MOZETA
NOVICIÁT
NUNCIUS
OLTÁŘ *)
ORNÁT – KASULA
PALLIUM
PAPEŽ
PASIONÁL
PASTOFORIUM
PAŠIJE
PAŠKÁL
PIETA
PILEOLUS
PLUVIÁL
PONTIFIKÁL
PRECEPTOR

PRESBYTÁŘ
PRIMAS
PROBOŠT
PROVINCIÁL
PŘEVOR
PYXIDA
RELIKVIÁŘ
REQUIEM
ROCHETA
ŘEHOLE
SAKRISTIE
SANKTIFIKACE
SANKTUARIUM
SARROCIIUM
SUPERIOR
SUPERPELICE
ŠKAPULÍŘ
ŠPITÁL
ŠTOLA
TALÁR
TERCIÁŘ
TIARA
TONSURA
VELUM – SUDARIUM
VIGILIE
VIKÁŘ
ŽALM
ŽALTÁŘ

*) U těchto pojmů studující pojmenují a vysvětlí části staveb dle nákresu.

**Doporučená literatura
k terminologii církevní:**

Český slovník bohovědný 1–4,
Praha 1912–1930 (nedokončen); L.
Jirásko, *Církevní řády a
kongregace v zemích českých,*
Praha 1991, s. 18; V. Schaubert –
H. M. Schindler, *Rok se svatými,*
Kostelní Vydří 1994, s. 679–683;
G. E. Šidlovský, *Svět liturgie,*
Praha 1991.

AKANT
AMBIT
APSIDA
ARKÝŘ
BAPTISTERIUM
BAZILIKA
KRYPTA
TRANSEPT
ATRIBUT
ATRIUM
BARBAKÁN
BAŠTA
BERGFRIE
CIMBUŘÍ
DONÁTOR
DONJON
KARTUŠE
EMPORA
EPITAF
FAKSIMILE
FALC
FIÁLA
FORTIFIKACE
CHRLIČ
CHRONOGRAM
IKONOGRFIE
ILUMINACE
KALVÁRIE
KAMPANILA
KAPITULNÍ SÍŇ
KARNER
KLENÁK
KONCHA
KONVENT
KRAB
KRAKOREC
KŘÍŽOVÁ CHODBA
KYTKA
LAPIDÁRIUM
LATRÁN

LIZÉNA
MANDORLA
MENZA
NARTEX
ORATOŘ
OSSARIUM
PALISÁDA
PARKÁN
PODSEBITÍ
PORTÁL
PREVET
RAJSKÝ DVŮR
KRUCHTA
ROZETA
SLOUP (HLAVICE, TORDOVANÝ, KANELOVANÝ)
STRÍLNA (druhy)
SVORNÍK
ŠNEK
TRIFORIUM
TRIUMFÁLNÍ OBLOUK
TUMBA
TYMPANON
TÝN
VIMPERK
ZRCADLO
ZUBOŘEZ

Literatura k architektuře a výtvarnému umění:

O. J. Blažíček – J. Kropáček,
Slovník pojmů z dějin umění,
Praha 1991; J. Herout, *Slabikář
návštěvníků památek*, Praha
1994; J. Herout, *Staletí kolem
nás. Přehled stavebních slohů*,
Praha 2002

Seznam obsahuje vybrané
termíny pro české dějiny
pozdního středověku a raného
novověku z hlediska církevních
dějin, z dějin architektury i
výtvarného umění. Studující
osvojenou terminologii prokáží
v zápočtovém testu.

V Liberci 26. 9. 2016
M. Svoboda